

Taxa enligt Plan- och bygglagen samt för prövning av brandfarlig vara

Antagen av kommunfullmäktige
Ansvarig sektor
Ikraftträdande
Giltighetstid
Revideras
Diarienummer

2020-11-09 § 196
Samhällsbyggnad
2021-01-01
Gäller tills vidare
Vid behov
SBN.2020.163

Ansvarig handläggare

Planchef, Sektor samhällsbyggnad

Taxebestämmelser för samhällsbyggnadsnämndens verksamhet inom Plan- och bygglagen samt för prövning av brandfarlig vara

Inledning och syfte

Denna taxa gäller för samhällsbyggnadsnämndens verksamhet. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) PBL, plan- och byggförordningen (2011:338) PBF, kommunallagen (2017:725) och Lag om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011).

Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Taxan består av bestämmelser med tillhörande tabeller.

Innehåll

Inledning och syfte	2
Avgifter enligt Plan- och bygglagen	4
Självkostnadsprincipen.....	4
1 § Administrativa rutiner	5
2 § Inledande bestämmelser	6
3 § Beräkning och uttagande av avgift.....	6
4 § Ändring av taxan	8
5 § Bygglov, startbesked och anmälningsärenden	8
5.1 Reducerad avgift vid justering av gällande lov.....	8
5.2 Komplementbyggnader och åtgärder vid nybyggnation av en- och tvåbostadshus.....	8
5.3 Tidsbegränsade bygglov	8
5.4 Objektsfaktor	9
5.5 Underrättelse till berörda sakägare och andra.....	10
5.6 Handläggningsfaktor för lovärenden HF1	11
5.7 Handläggningsfaktor för startbesked HF2.....	11
5.8 Justering av bygglovsavgifter, HF	12
5.9 Avgift för besked	12
5.10 Godkännande av sakkunnig, kontrollansvarig OVK	12
5.11 Bygglov för nybyggnad	13
5.12 Bygglov för tillbyggnad.....	14
5.13 Bygglov för enkla byggnader	15
5.14 Bygglov för övriga åtgärder.....	15
5.15 Anmälan (icke lovpliktig åtgärd).....	16
5.16 Anmälan av bygglovsfria åtgärder - s.k. ”Attefallsåtgärder”	17
5.17 Rivningslov inklusive startbesked	17
5.18 Bygglov för skyltar	18
5.19 Marklov inklusive startbesked	18
5.20 Bygglov för master, torn, vindkraftverk	19
5.21 Bygglov för anläggningar	19
5.22 Övriga ärenden.....	20

6 § Detaljplaner, områdesbestämmelser mm	21
6.1 Planavgift	21
6.2 Beräkning av planavgift.....	22
7 § Mät- och kartverksamhet.....	23
7.1 Avgift för nybyggnadskarta	23
7.2 NKF-faktor för olika tomtytor	23
7.3 Avgift för utstakning.....	24
7.4 Avgift för lägeskontroll	25
7.5 Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt.....	25
7.6 Övriga mätuppdrag	26
7.7 Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information.....	26
7.8 Reduktionstabell.	27
7.9 Avgift för grundkarta	28
7.10 Avgift för tillfälligt nyttjande av övrig digital geografisk information	28
7.11 Utskrifter.....	29
8 § Brandfarliga och explosiva varor	33
8.1 Brandfarliga och explosiva varor med mera.....	31
8.2 Timdebitering.....	31
Ordförklaringar för beräkning av avgifter.....	32
Faktorer i taxan.....	32
Andra definitioner	32

Avgifter enligt Plan- och bygglagen

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde finns i 12 kap §§ 8-1 1 plan- och bygglagen (2010:900). Där anges att samhällsbyggnadsnämnden får ta ut avgifter för:

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd,
4. slutsamråd,
5. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
6. upprättande av nybyggnadskartor,
7. framställning av arkivbeständiga handlingar,
8. expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41–41 b §§, och
9. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Lag (2018:1136).

Samhällsbyggnadsnämnden får ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om

1. nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad, och
2. den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Samhällsbyggnadsnämndens rådgivningsverksamhet och allmänna tillsynsverksamhet är skattefinansierad.

Självkostnadsprincipen

För byggnadsnämndens verksamhet reglerar 12 kap. 10 §, PBL att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen.

Vid beräkningen av självkostnaderna tas alla relevanta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på kostnader är personalkostnader, material, utrustning, lokalkostnader mm. Verksamhetens andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader räknas också med.

Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall

Kommunfullmäktiges beslut om taxa kan överklagas i den ordning som föreskrivs för laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen, enligt 13 kap. 1 § PBL.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut om debitering kan överklagas genom förvaltningsbesvär. Den som vill överklaga skall lämna handlingarna till samhällsbyggnadsnämnden inom tre veckor från den dag klaganden fått del av beslutet, enligt gällande delgivningsordning. Samhällsbyggnadsnämnden prövar om överklagandet gjorts i rätt tid. Härefter överlämnas handlingar till Länsstyrelsen, som har att pröva överklagandet som första instans.

Byggsanktionsavgift

Utför någon utan startbesked en åtgärd som kräver bygglov eller anmälan skall byggsanktionsavgift enligt 9 kap. Plan och byggförordningen (2011:338) tas ut.

Administrativa rutiner

1 §

Taxan grundar sig på prisbasbeloppet enligt (1962:381) om allmän försäkring. Detta belopp räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget och fastställs för helt kalenderår, vilket innebär att någon justering av beloppet för att kompensera allmänna kostnadsökningar inte behöver göras.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

1.1 Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Tillämpningen av taxan och debiteringen i enskilda fall svarar samhällsbyggnadsnämnden för. Samhällsbyggnadsnämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteman enligt särskild delegationsordning.

1.2 Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid tidpunkten för inlämnad handling. Finner samhällsbyggnadsnämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Om en åtgärd inte kan hänföras till tabellerna, beslutar samhällsbyggnadsnämnden om skälig avgift grundad på tidsersättning. Avgift för negativt beslut får inte överstiga avgift för positivt beslut. Avgifterna får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för åtgärderna.

Om ett ärende påbörjats men inte avslutats före antagandet av denna taxa, äger samhällsbyggnadsnämnden rätt att tillämpa den nya taxan i ärendet om det innebär en lägre avgift för den sökande.

1.3 Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan tas ut i förskott.

1.4 Återbetalning och avräkning

Avgift kan tas ut i förväg för kommunens handläggning i skedet efter lovbeslut. Om denna handläggning inte sker, till exempel på grund av att bygglovet inte utnyttjats, kan den sökande begära avräkning av avgifter för de åtgärder som samhällsbyggnadsnämnden inte har vidtagit. Avgift återbetalas för de handläggningsåtgärder enligt tillämplig tidsuppskattning som inte vidtagits i ärendet.

Återbetalning kan tidigast ske när lovet upphört att gälla.

Uttagen avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs. Avräkning ska då ske mot eventuell bygglovsavgift.

Ränta betalas inte ut på belopp som återbetalas.

1.5 Återtaget och avvisat lovärende

När ett ärende återtas av sökanden eller när samhällsbyggnadsnämnden avvisar ett lovärende, tas en avgift ut för faktisk kostnad inklusive arkivering.

Inledande bestämmelser

2 §

Enligt denna taxa utgår avgift för

2.1 Bygglov, startbesked och anmälningsärenden samt övriga ärenden (se 5 §)

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd och slutsamråd,
4. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
5. upprättande av nybyggnadskartor,
6. framställning av arkivbeständiga handlingar,
7. expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41–41 b §§, och
8. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

2.2 Detaljplaner och områdesbestämmelser (se 6 §)

Kostnad för upprättande av detaljplan eller områdesbestämmelser.

2.3 Mät och kartverksamhet (se 7 §)

Kostnader för kart- och mätverksamhet.

2.4 Brandfarliga och explosiva varor (se 8 §)

Avgifter för tillstånd att hantera brandfarliga och explosiva varor.

Beräkning och uttagande av avgift

3 §

3.1 Avgift enligt tabeller

Avgiften för en viss åtgärd framgår av underlag, formler och tabeller enligt dessa bestämmelser. För övriga åtgärder sker timdebitering.

3.2 Beräkning av avgifter enligt taxan

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt de tabeller som hör till taxan. Flertalet av avgifterna beräknas som en funktion av ett grundbelopp, en eller två handläggningsfaktorer, en justeringsfaktor och en objektsfaktor.

Grundbeloppet (G) utgör en tusendel av aktuellt prisbasbelopp och ingår i samtliga funktioner. För de flesta planärenden och vissa andra ärenden tillämpas timdebitering, det vill säga handläggningskostnaden per timme multiplicerad med antalet nedlagda timmar i ärendet.

Handläggningsfaktorerna (HF med flera) grundar sig på åtgärdens komplexitet och objektsfaktorn (OF) är areaberoende. Justeringsfaktorn (N) beror på kommunens kostnadsläge, vilket i sin tur påverkas av på kommunens storlek och läge.

Grundprincip för beräkning av avgift enligt tabell: $G \times OF \times HF \times N$

Avgift för bygglov/startbesked beräknas efter bruttoarea (BTA) + öppenarea (OPA)

Planavgift tas ut per timma arbetstid, timdebitering eller beräknas efter tabell 6.2.

Mätningavgift beräknas efter byggnadsarea (BYA) + öppenarea (OPA)

Kartavgift beräknas efter markarean

Objektsfaktor (OF) varierar beroende på objektets area (tabell 5.4)

Handläggningsfaktorernas (HF) storlek för åtgärder som utförs i olika ärenden framgår av respektive tabell.

3.3 Timdebitering

För vissa ärendetyper anges ”Timdebitering”. I dessa fall beräknas avgiften genom att den framräknade handläggningskostnaden per timme multipliceras med antalet nedlagda timmar i ärendet.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar samhällsbyggnadsnämnden om skälig avgift grundad på timdebitering.

3.4 Handläggningskostnad

Handläggningskostnaden per timme är 1 090 kr för plan- och byggärenden samt 850 kr för mät- och kartverksamhet.

3.5 Avgift vid avslag, avskrivning, avvisning

Om en ansökan avslås, eller ett ärende avskrivs eller avvisas, tas avgift ut för den handläggningstid som har lagts ner i ärendet genom att räkna samman de handläggningsåtgärder som har vidtagits.

3.6 Höjning/sänkning av avgift

Finner samhällsbyggnadsnämnden att det finns skäl som motiverar en höjning eller sänkning av avgiften, äger nämnden för visst slag av ärende eller för särskilt uppdrag besluta om detta.

3.7 Betalning av avgift

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren mot faktura när denne tillställts samhällsbyggnadsnämndens beslut, beställd handling levererats eller beställd åtgärd vidtagits.

Avgift får även tas ut i förskott.

3.8 Icke utnyttjade bygglov

Om sökanden så begär, sker avräkning av preliminärt debiterade avgifter för de åtgärder, efter beslut om bygglov vilka samhällsbyggnadsnämnden inte har vidtagit (exempelvis

utsättning och lägeskontroll i anmälningsskedet). I de fall bygglovet inte har utnyttjats sker återbetalning tidigast när bygglovet har upphört att gälla.

Ränta utgår inte på belopp som återbetalas respektive tilläggsdebiteras.

Ändring av taxan

4 §

Taxan baseras på det av regeringen årligen fastställda prisbasbeloppet (PBB) för det år bygglovsansökan kommit in. Grundbeloppet, G, som används i taxan är lika med en tusendels prisbasbelopp och justeras årligen.

Andra ändringar i taxan beslutas av kommunfullmäktige.

Bygglov, startbesked och anmälningssärenden

5 §

5.1 Reducerad avgift vid justering av gällande lov

För ansökan om att göra justeringar i ett tidigare beviljat gällande lov utgår avgift enligt den tabell där åtgärden återfinns. Om samhällsbyggnadsnämnden finner att det är motiverat med avseende på arbetsinsatsen kan avgiften reduceras med 25, 50 eller 75%.

5.2 Komplementbyggnader och anmälningsspliktiga åtgärder vid nybyggnation av en- och tvåbostadshus

Avseende ärenden för en- och tvåbostadshus i enlighet med tabell 5.4 räknas tillhörande komplementbyggnader in i ärendetyperna för nybyggnad, om allt ingår i samma ansökan. Detsamma gäller eventuella anmälningsspliktiga åtgärder, om de ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.

5.3 Tidsbegränsade bygglov

Samma avgift tas ut vid ansökan om ett tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33 § PBL) som för ett permanent bygglov för motsvarande åtgärd.

5.4 Objektsfaktor

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt följande tabeller.

Area (m ²) - BTA + OPA	OF
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovspliktiga komplementbyggnader - Bruttoarea	
Mycket enkla byggnader <50 m ² *	2
0–49	4
50–129	6
130–199	8
200–299	10
300–499	14
500–799	20
800–1199	26
1 200–1 999	36
2 000–2 999	46
3 000–3 999	56
4 000–4 999	64
5 000–5 999	72
6 000–7 999	85
8 000–9 999	100
10 000–14 999	125
15 000–24 999	170
25 000–49 999	235
50 000–100 000	400
Härutöver	+ 3/1000 m ²

*I separat ärende, till exempel carport, taktäckta uteplatser (som inte är bygglovsbefriade enl. PBL 9 kap 4–6 §§), skärmtak, glasade uteplatser/växthus, transformatorbyggnader och liknande.

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA.

I de fall ärendet har flera byggnader av samma typ beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabellen ovan.

5.5 Underrättelse till berörda sakägare och andra

Denna taxa används när kommunikering krävs. Taxan tillämpas även vid kommunikering av avslagsbeslut och vid tillsyn.

$$\text{Avgift} = \text{KOM} \times G \times N$$

Antal	Kommentarer	KOM
Sakägare 1–5	Totala antalet delägare	40
Sakägare 6–9	Totala antalet delägare	60
Sakägare 10–	Totala antalet delägare	120
Kungörelse	+ faktisk annonskostnad	10
Kungörelse av beslut i Post- och inrikes tidning	+ faktisk annonskostnad	5

5.6 Handläggningsfaktor för lovärenden HF1

Avgift för bygglov = Summan av alla tillämpliga HF1 x OF x G x N
(OF enligt tabell 5.4)

Åtgärder	Handläggnings-faktor HF1
Administration inkl. arkivering	7
Planprövning Planenlighet inom detaljplan eller kontroll mot givet förhandsbesked	3
Byggnaden Placering, yttre utformning och färgsättning Användbarhet och tillgänglighet	7
Tomten Tomts ordnande inkl. utfart och parkering Enkel kontroll av grundläggning och dagvattenanslutning Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras) Skyddsåtgärder mot skred och högvatten Utrymnings- och räddningsvägar Måttgranskning Besiktning	7

5.7 Handläggningsfaktor för startbesked HF2

Avgift för startbesked = Summan av alla tillämpliga HF2 x OF x G x N
(OF enligt tabell 5.4)

Åtgärder	Handläggnings-faktor HF2
Administration inkl. arkivering och registrering av kontrollansvarig	7
Startbesked	
Tekniskt samråd	10
Startbesked och beslut om kontrollplan	5
Startbesked (gäller även påbörjande av rivning)	3
Arbetsplatsbesök	5
Slutsamråd inkl. slutbesked	6
Slutbesked, avslut eller interimistiskt slutbesked	3

5.8 Justering av bygglovsavgifter, HF

Följande justeringar av bygglovsavgiften görs för nedanstående ärenden

Åtgärd	Avgift
Lämplighet/lokaliseringsprövning utanför detaljplan	50% påslag på bygglovsavgiften
Tillägg för prövning av liten avvikelse	30% påslag på bygglovsavgiften
Varsamhet	20% påslag på bygglovsavgiften
Ombyggnad	Ingen justering
Ändring	70% av bygglovsavgiften (berörd del)
Tidsbegränsat bygglov	75% av bygglovsavgift
Tidsbegränsat bygglov, förlängning	50% av bygglovsavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong	75% av bygglovsavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong, förlängning	50% av bygglovsavgift
Förnyelse av lov = ny prövning	80% av bygglovsavgift

5.9 Avgift för besked

Avgift för kommunicering tillkommer enligt tabell 5.5 på samtliga besked/dispenser.

Typ av besked	Beskrivning
Förhandsbesked	200 x G x N
Ingripandebesked	Timdebitering (minst 1 timma)
Planbesked	Timdebitering
Villkorsbesked	Timdebitering

5.10 Godkännande av sakkunnig, kontrollansvarig OVK (obligatorisk ventilationskontroll)

Avgift= HF x G x N

Åtgärd	HF
Ny sakkunnig	25
Kontrollansvarig - ny	50
Kontrollansvarig - byte	25

5.11 Bygglov för nybyggnad

Avgiften utgör summan av avgifterna för de åtgärder som samhällsbyggnads- nämnden vidtar i samband med bygglov respektive startbesked.

Avgiften inkluderar ett arbetsplatsbesök (kan utgå vid mycket enkla byggnader).

Avgift för kommunikation kan tillkomma - se tabell 5.5.

Bygglovsavgift = $G \times OF \times (HF1 + HF2)_1 \times N$

Area (m ²) - BT A + OPA	OF	HF1	HF2
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovspliktiga komplementbyggnader			
Mycket enkla byggnader ² <50 m ²	2	20	20
0–49	4	24	33
50–129	6	24	33
130–199	8	24	33
200–299	10	24	33
300–499	14	24	33
500–799	20	24	33
800–1 199	26	24	33
1 200–1 999	36	24	33
2 000–2 999	46	24	33
3 000–3 999	56	24	33
4 000–4 999	64	24	33
5 000–5 999	72	24	33
6 000–7 999	85	24	33
8 000–9 999	100	24	33
10 000–14 999	125	24	33
15 000–24 999	170	24	33
25 000–49 999	235	24	33
50 000–100 000	400	24	33
Stor, enkel byggnad, oisolerad - lagerhall ≥ 500 m ²	0,3 x OF (intervall -enl. ovan)	24	33
Vindsinredning ≤ 199 m ²	8	17	33

1 Bygglov inklusive startbesked

2 Vid mycket enkla byggnader görs ingen prövning av tillgänglighet och användbarhet och HF blir därför 20.

Komplementbyggnad

Vid bygglov för komplementbyggnad i ett separat ärende.

Bygglovsavgift = $G \times OF \times (HF1 + HF2)_1 \times N$

Objekt	Yta BTA + OPA	OF	HF1	HF2
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	<50 m ²	2	17	20
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	>50 m ²	4	17	20
Källsorteringsbehållare/grupp Sopskåp, sophus		4	14	15

1 Bygglov inklusive startbesked

5.12 Bygglov för tillbyggnad

Vid bygglov för tillbyggnad av olika typer av byggnader enligt nedan.

Bygglovsavgift = $G \times OF \times (HF1 + HF2)_1 \times N$

Huvudbyggnad	Yta BTA + OPA	OF	HF1	HF2
Tillkommande yta BTA	$\leq 15 \text{ m}^2$	3	14	14
Tillkommande yta BTA	16–49 m ²	4	17	20
Tillkommande yta BTA	50–99 m ²	6	17	33
Tillkommande yta BTA	100–199 m ²	8	17	33
Tillkommande yta BTA	200–299 m ²	10	17	33
Tillkommande yta BTA	300–499 m ²	12	17	33
Ytterligare intervall se tabell 5.4				

Komplementbyggnad	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Typ: garage, carport, förråd	Oavsett storlek men $\leq 50\%$ av ursprunglig byggnads BTA	2	14	13
Tillbyggnad fritidshus	50 m ²	4	14	13
Tillbyggnad växthus, lusthus med mera oisolerat	> 15 m ²	2	14	13
Burspråk o takkupa		2	14	15

1 Bygglov inklusive startbesked

5.13 Bygglov för enkla byggnader

$$\text{Bygglovsavgift} = G \times \text{OF} \times (\text{HF1} + \text{HF2})_1 \times N$$

Typ	Yta BTA + OPA	OF	HF1	HF2
Fritidshus	40–80 m ² BTA	4	21	28
Kolonistuga	<40 m ²	2	14	15
Nätstation/pumpstation	Oavsett storlek	4	14	15
Växthus, lusthus och likn. oisolerat	> 15 m ² men ≤ 50 m ²	2	14	15
Rullstolsgarage förråd m.m.	Oavsett storlek	2	14	13
Kiosk, manskapsbod m.m.	Oavsett storlek	4	14	15
Sommarveranda, restaurang	Oavsett storlek	4	17	23

1 Bygglov inklusive startbesked

Kommentar: Fritidshus ska enligt 8 kap. 6 § PBL inte granskas med hänsyn till tillgänglighet och energikrav. Större fritidshus än 80 m² är dock ofta lika tekniskt komplicerade som permanentbostäder, därför tas samma avgift som för permanenthus.

5.14 Bygglov för övriga åtgärder

För dessa åtgärder ges startbesked i samband med lov och därför tas ingen HF2 ut. Avgift för kommunikering enligt tabell 5.5 kan tillkomma.

$$\text{Bygglovsavgift} = G \times \text{HF1} \times N$$

Åtgärd	Yta BTA + OPA	HF1
Balkong 1 - 5 st.		65
Balkong 6 - 19 st.		130
Balkong > 19st		200
Inglasning av balkong 1 - 5 st.		65
Inglasning av balkong 6 - 19 st.		130
Inglasning av balkong > 19 st.		200
Inglasning av uteplats/ uterum	oavsett storlek	65
Skärmtak	15–30 m ²	50
Skärmtak	≥31 m ²	100

$$\text{Bygglovsavgift} = G \times \text{OF} \times (\text{HF1} + \text{HF2})^1 \times N$$

Övrigt - utan prövning av konstruktion	Yta BTA + OPA	OF	HF1	HF2
Fasadändring, mindre		2	11	10
Fasadändring, större		4	11	10
Bostadshiss - handikapp enbostadshus ²		2	17	13
Hiss/ramp		4	17	15
Mur och eller plank vid enbostadshus ³		2	10	13
Mur och/eller plank - bullerplank/stabilitet - oavsett material – mindre ³		4	14	15
Mur och/eller plank - bullerplank/stabilitet - oavsett material – större ³		6	14	15
Solfångare/celler – mer än 25 % av arean på takfall		2	11	13
Solfångare/celler – max 20 m ² - ej på en- och tvåbostadshus		2	11	13
Solfångare/celler > 20 m ² – ej på en- och tvåbostadshus		4	14	13
Frivilligt bygglov - avgift enl. normalt bygglov				

1 Bygglov inklusive startbesked

2 Endast HF2 vid invändig installation

3 För mur tillkommer avgift för lägeskontroll

5.15 Anmälan (icke lovpliktig åtgärd)

$$\text{Avgift} = \text{HF2} \times G \times N$$

Åtgärd	HF2
Eldstad/st. - installation	35
Grundförstärkning enbostadshus	90
Grundförstärkning	200
Ventilationsanläggning enbostadshus	50
Ventilationsanläggning övriga	140
Håltagning /bärande konstruktion, enbostadshus	30
Håltagning/bärande konstruktion, övriga	140
Stambyte – en- och tvåbostadshus	90
Stambyte - övriga	140
Sopsug per hus	90
Fettavskiljare	30
Rivning utanför planlagt område	50

5.16 Anmälan av bygglovfria åtgärder - s.k. "Attefallsåtgärder"

Avgift= OF x (HF1 + HF2) x G x N

Åtgärd	OF	HF1	HF2	Anmärkning
Bostadshus max 30 m ² BYA	4	15	28	
Fritidshus max 30 m ² BYA	4	12	28	
Garage, carport max 30 m ² BYA	2	17	13	
Tillbyggnad max 15 m ² BTA	3	11	10	
Tillbyggnad med inglasat uterum ≤ 15m ²	2	11	10	
Takkupa (max 2 st.)	2	11	15	
Ytterligare bostad (inom befintlig area)	OF	11	15	Använd OF enligt tabell 5.4 för aktuell area.

5.17 Rivningslov inklusive startbesked

Avgift = HF x G x N

Rivning	HF
< 250 m ² BTA	100
250–999 m ² BTA	200
>1000 m ² BTA	400

5.18 Bygglov för skyltar

Prövning skall ske som för byggnader.

Avgift tas ut med hänsyn till åtgärderna och omgivningspåverkan. Administrationsavgift ingår i avgiften för skyltar och ljusanordningar.

Avgift för kommunicering enligt tabell 5.5 kan tillkomma.

Avgift= HF x G x N

Åtgärd		HF om liten påverkan på stads- eller landskapsbilden	HF om stor påverkan på stads- eller landskapsbilden
Stor skylt eller stor vepa	$\geq 20 \text{ m}^2$		200
Skylt eller vepa	$> 1 \text{ m}^2$ men $< 20 \text{ m}^2$	80	
Därutöver per skylt eller vepa		25	50
Skyltpelare eller stadspelare	$< 10 \text{ m}^2$	60	
Skylt, skyltpelare, stadspelare	$\leq 10 \text{ m}^2$ vid bussskur		150
Skylt, skyltpelare, stadspelare	10 m^2 vid bussskur	-	150
Ljusramp	Ny/ny front	-	100
Ljusramp	Utöver den första	20	-
Ljusanordning vid idrottsplats eller liknande	1 – 5 st.		50
Ljusanordning vid idrottsplats eller liknande	> 5		100
Byggskylt eller vepa	$\leq 15 \text{ m}^2$	10	
Byggskylt eller vepa	$> 15 \text{ m}^2$	-	60
Förbesiktning	Per gång	10	20
Remiss	Trafikverket m. fl.	15	15

Väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning medför samma arbetsinsatser som vid ansökan om ny. Avgift tas därför ut som vid ny skylt eller ljusanordning.

Skylt i samband med bygge placerad på samma fastighet, max 15 m^2 är avgiftsfri. Är skylten större än 15 m^2 tas avgift ut enligt tabell.

5.19 Marklov inklusive startbesked

Avgiften tas ut genom timdebitering.

Avgift för kommunicering kan tillkomma enligt tabell 5.5.

5.20 Bygglov för master, torn, vindkraftverk

Avgift = HF1 x G x N + HF2

Master, torn, vindkraftverk	Beskrivning	HF 1	HF 2
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	ett torn	250	Timdebitering
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	fler än ett	550	Timdebitering
Vindkraftverk	ett verk	550	Timdebitering
Vindkraftverk	upp till 4 st.	1 200	Timdebitering
Vindkraftpark (≥ 5 st. verk)		2 500	Timdebitering

5.21 Bygglov för anläggningar

Avgift för kommunikering enligt tabell 5.5 kan tillkomma.

Bygglovsavgift = G x OF x (HF1 + HF2) x N

Anläggning på land

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Anläggningens yta	< 1 999 m ²	40	24	28
Anläggningens yta	2 000 - 4 999 m ²	60	24	28
Anläggningens yta	5 000 - 9 999 m ²	80	24	28
Anläggningens yta	$\geq 10 000$ m ²	100	24	28
Parkeringsplats, upplag/materialgård tunnel/bergrum	Timdebitering (minst 1 timme)			

Exempel på anläggning (enligt plan- och byggförordningen): begravningsplats, campingplats, idrottsplats, friluftsbad, golfbana, kabinbana, minigolf, motorbana, nöjespark, skidbacke med lift, skjutbana.

Anläggning i vatten

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Brygga, såväl ponton som fast anlagd	för fler än 10–12 båtar*	20	24	28
Småbåtshamn - se marina	för fler än 10–12 båtar, < 5 000 m ²	40	24	28
Marina 5 000–10 000 m ² , flera bryggor	för fler än 10–12 båtar, annars inte hamn	80	24	28
Utökning med pontonbrygga	per brygga	5	24	28

* Brygga för färre än 10 båtar kräver inte bygglov

5.22 Övriga ärenden

Avgift = HF x G x N

Ärendetyp	Beskrivning	HF
Anstånd	ingen avgift	-
Avvisa		20
Återkallad ansökan (avskrivet ärende)	25% av normal bygglovsavgift eller timdebitering	-

Detaljplaner, områdesbestämmelser mm

6 §

Byggnadsnämnden får enligt 12 kap 9 § PBL ta ut en planavgift för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser.

Kostnader för planbesked timdebiteras i enlighet med tabell 5.9.

Kostnaderna för detaljplaner och områdesbestämmelser ersätts normalt genom att samhällsbyggnadsnämnden upprättar ett planavtal med den som beställer ett planarbete. I planavtalet specificeras betalningsvillkor och parternas åtaganden i övrigt.

Avgiften ska motsvara samhällsbyggnadsnämndens självkostnad för arbetet. Den beräknas med utgångspunkt från den arbetstid som krävs multiplicerad med genomsnittliga timkostnader (timdebitering) samt nämndens övriga omkostnader för arbetet (utredningskostnader, konsulter, samrådskostnader med mera).

Om kommunen bedömer att det behövs strukturplan, program eller liknande för att underlätta planarbetet, ska nämndens självkostnad för detta ingå i planavgiften. Om ett sådant program har upprättats i förväg ska kostnaden ingå i planavgiften endast om programmet fortfarande är aktuellt och innebär att planarbetet underlättas. Om programmet avser ett större område än planen omfattar och det behövs för flera detaljplaner inom programområdet ska kostnaden för program anpassas efter vad som är skäligt.

Om en plan har flera beställare fördelas planavgiften schablonmässigt mellan beställarna i förhållande till deras nytta av planen eller enligt vad beställarna sinsemellan överenskommit. Principen för fördelning av avgift mellan flera parter ska vara densamma oavsett om parterna betalar avgift vid olika tidpunkter eller om några parter erlägger avgift enligt avtal medan andra betalar i samband med markanvisning.

Samhällsbyggnadsnämnden kan också välja att finansiera vissa detaljplaner eller områdesbestämmelser med en planavgift. Även i dessa fall ska planavgiften motsvara kommunens självkostnad för planarbetet inklusive de utredningar som krävs.

6.1 Planavgift

Om planavtal inte träffats vid framtagande av detaljplanen, kan istället en planavgift tas ut i samband med bygglov. Planavgift tas ut i samma omfattning som vid ett planenligt bygglov i det fall bygglov beviljas med avvikelse från detaljplan.

Kommunens principer för uttag av planavgift framgår av tabellen på nästa sida.

6.2 Beräkning av planavgift

$$\text{Avgift} = G \times \text{OF} \times \text{HF1} \times \text{PF} \times N$$

Objektsfaktor, OF, enligt tabell 5.4. Handläggningsfaktor, HF1, enligt tabell 5.6.

Justeringsfaktorn, N, är 1,2. Planfaktor, PF, enligt tabell nedan.

Åtgärd	Typ av byggnad	Planfaktor
Nybyggnad	En- eller tvåbostadshus, fritidshus med högst två bostäder och tillhörande komplementbyggnader	4
	Andra byggnader (även transformatorstation)	4
	Andra anläggningar	4
Tillbyggnad	En- eller tvåbostadshus, fritidshus med högst två bostäder och tillhörande komplementbyggnader	3,5
	Andra byggnader (även transformatorstation)	3,5
	Andra anläggningar	3,5
Annan ändring än tillbyggnad	En- eller tvåbostadshus, fritidshus med högst två bostäder och tillhörande komplementbyggnader	3
	Andra byggnader (även transformatorstation)	3
	Andra anläggningar	3

Vid följande tillfällen tas inte planavgift ut:

- För nybyggnader mindre än 30 m² och tillbyggnader mindre än 15 m² (gäller en- och tvåbostadsfastigheter)
- Fasadändring, mur eller plank
- Vid avslag på bygglov
- Vid tidsbegränsade bygglov

Mät- och kartverksamhet

7 §

Mervärdesskatt utgår inte för avgifter i samband med myndighetsutövning, till exempel framtagande av nybyggnadskarta när det krävs i ett lovärende.

Mervärdesskatt tillkommer med 25% på avgifter för utstakning, lägeskontroll, markering/inmätning av tillfällig mät- punkt och andra mätningstekniska uppdrag. Mervärdesskatt tillkommer även på tillfälligt nyttjande av analoga och digitala kartor, utskrift av karta, fastighetsrättsliga uppdrag samt kopiering.

7.1 Avgift för nybyggnadskarta

Nybyggnadskarta krävs om samhällsbyggnadsnämnden anser det nödvändigt. Nämnden anger riktlinjer för när nybyggnadskarta ska upprättas. Kartfaktor (NKF) gäller vid upprättande av nybyggnadskarta med mera

Karta A	Används vid nybyggnation av huvudbyggnad inom detaljplan.
Karta B	Används vid nybyggnation av huvudbyggnad utanför detaljplan.
Karta C	Används vid tillbyggnad och nybyggnation av komplementbyggnad inom detaljplan. Endast bygglovspliktiga åtgärder.
Karta D	Används vid tillbyggnad och nybyggnation av komplementbyggnad utanför detaljplan. Endast bygglovspliktiga åtgärder.
Karta E	Används vid enklare åtgärder inom detaljplan, exempelvis skyltar och lank. Endast bygglovspliktiga åtgärder.
Karta F	Används vid förhandsbesked och enklare åtgärder utanför detaljplan samt bygglovsbefriade åtgärder.

$$\text{Avgift} = G \times \text{NKF} \times N$$

7.2 NKF-faktor för olika tomtor

Tomtyta m ²	<2 000 NKF	2 000–4 999 NKF	5 000–9 999 NKF	10 000–15 000 NKF	>15 000 NKF
Karta					
Karta A	150	250	350	450	Timdebitering
Karta B	120	200	280	360	Timdebitering
Karta C	55	60	83	90	Timdebitering
Karta D	44	48	66	72	Timdebitering
Karta E	25	30	38	45	Timdebitering
Karta F	20	24	30	36	Timdebitering

7.3 Avgift för utstakning

Avgiften för utstakning skall beräknas för hela ärendet om det ingår i samma beslut om lov, även om det består av flera fristående byggnader och dessa stakas ut vid samma tillfälle. När utstakning av grupphusområde görs vid flera tillfällen, korrigeras avgiften för extrakostnader i efterhand i samband med slutavräkning. Om ett ärende innehåller flera olika hustyper räknas sammanlagda byggnadsarean (BYA+ OPA) för varje hustyp för sig.

I avgiften för utstakning ingår markering av en höjdfix. Byggfixen redovisas i läge och höjd på utstakningsskissen.

Utslakning kan utföras av samhällsbyggnadsnämndens personal eller annan med verifierad mätningsteknisk kunskap som byggherren föreslår.

Om utstakning utförs av annan än samhällsbyggnadsnämndens personal, tas avgift ut för underlagsdata, grundmaterial, färdigställande av lägeskontrollkarta med mera med timdebitering enligt tabell nedan.

Utslakningsavgift = G x UF x N

Beskrivning	UF
Mindre tillbyggnader, komplementbyggnader, garage, uthus mm	70
Huvudbyggnad - nybyggnad (4 punkter)	
1–199 m ²	130
200–499 m ²	180
500–999 m ²	240
1 000–1 999 m ²	300
2 000–2 999 m ²	360
Större än 3000 m ²	Anbudsförfarande, dock minst 400
Tillägg per punkt utöver 4	10
Utslakning, detaljpunkter, mätningslinjer och arbetsfixar	Timdebitering
Utslakning som inte ingår i ovanstående	Timdebitering

(Moms tillkommer)

7.4 Avgift för lägeskontroll

Lägeskontroll sker för ny- och tillbyggnader större än 15 m².

Om ett ärende innehåller **flera olika hustyper** räknas sammanlagda byggnadsarean (BYA + OPA) för varje hustyp för sig.

$$\text{Avgift} = G \times \text{MF} \times N$$

Huvudbyggnad, nybyggnad (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)
50–199 m ²	50
200–499 m ²	70
500–999 m ²	90
1 000–1 999 m ²	110
2 000–2 999 m ²	130
3 000–5 000 m ²	150
Tillägg per punkt utöver 4	2

Komplementbyggnad - nybyggnad garage/uthus till en- och tvåbostadshus (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)
15–199 m ²	40
Tillägg per punkt utöver 4	1

Tillbyggnader - (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)
15–199 m ²	25
200–1 000 m ²	40
Tillägg per punkt utöver 4	1

(Moms tillkommer)

För objekt större än 5 000 m² vid nybyggnad och större än 1 000 m² vid tillbyggnad gäller timdebitering.

7.5 Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt

$$\text{Avgift} = G \times \text{MF} \times N$$

Objekt	MF
Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt (minimum 3 punkter per beställning)	10

(Moms tillkommer)

7.6 Övriga mätuppdrag

Extra utstakning i bygglovsärende	Timdebitering Minst 1 timmes debitering, därutöver per påbörjad halvtimme.
Utvisning av gräns	Timdebitering Minst 1 timmes debitering, därutöver per påbörjad halvtimme.
Projektrelaterade mätuppdrag Avser uppdrag som inte har koppling till nybyggnadskarta.	Timdebitering Minst 1 timmes debitering, därutöver per påbörjad halvtimme.

(Moms tillkommer)

7.7 Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information

Beställningsområdet ska levereras som en yta i vektorformat annars tillkommer timersättning. (Beställaren kan rita in sitt område i vektorformat via kommunens kartsystem).

Avgiften för nyttjanderätt av primärkarta reduceras med stigande areal enligt tabell 7.8 (Reduktionstabell).

<p>Kommentar:</p> <p>Kommunen finansierar sina kostnader för kartproduktionen med en blandning av skattemedel och avgifter.</p> <p>För <i>permanenta användare (nyttjare)</i> av kommunalt kartmaterial träffas vid uttagande av avgift normalt avtal, som löper under flera år.</p> <p>Nedanstående taxa avses tillämpas för <i>tillfälliga nyttjare</i> av det kommunala kartmaterialet.</p> <p>Kommunens kartmaterial är upphovsrättsligt skyddat. Vid upplåtelse av kommunalt kartmaterial överläts normalt endast rätten att nyttja materialet för visst ändamål (icke exklusiv rätt). Nyttjanderätten bör normalt begränsas i tiden och till visst angivet ändamål.</p>

Avgift per Ha= G x KF x N (minsta debitering är 1 ha)

(Moms tillkommer)

Primärkarta Innehåll i kartan	Informationsandel i%	KF
Byggnader och övriga topografiska objekt	50	10
Vägar, järnvägar, adresser	25	5
Höjdinformation	25	5
All information	100	20

7.8 Reduktionstabell

Det är endast de hektar som ligger inom respektive intervall i kolumnen Areal (ha) som reducering av avgift med motsvarande procentsats gäller för.

Areal (ha)	Reducering av avgift (%)
0–10	0
11–20	20
21–30	30
31–40	40
41–50	50
51–60	60
61–70	70
71–90	90
>90	95

7.9 Avgift för grundkarta

Avgift för grundkarta tas ut i samband med planarbete, minsta debitering är ett hektar.

Avgift per hektar (Ha) = fast kostnad	mPBB x 30 x 1,2
Upparbetade timmar 1–3 Ha	10 timmar x 850 kronor
Upparbetade timmar 4–7 Ha	15 timmar x 850 kronor
Upparbetade timmar 8–11 Ha	20 timmar x 850 kronor
Upparbetade timmar 12–14 Ha	25 timmar x 850 kronor
Upparbetade timmar > 14 Ha	30 timmar x 850 kronor

(Moms tillkommer)

7.10 Avgift för tillfälligt nyttjande av övrig digital geografisk information

Den totala kostnaden beräknas som en kostnad för geodata (hektarkostnad) och en kostnad för nerlagt arbete (timdebitering). Timdebiteringen består alltid av minst en timmes arbete, därutöver avgift per påbörjad halvtimme.

(Moms tillkommer för såväl timdebitering som hektarkostnad)

Avgiften för geodata framgår av nedanstående tabeller.

3D-Modeller

Avgift per Ha = $G \times 3DF \times N$ (minsta debitering är 1 ha)

Innehåll	3DF (3D-faktor)
Byggnader med takkonstruktion	7
Byggnadskuber	6
Terrängmodell, ytor	6
Markmodell, grid	6
Laserdata (klassade)	5

Ortofoto

Avgift per Ha = $G \times OFF \times N$ (minsta debitering är 1 ha)

Typ	OFF
Aktuellt ortofoto	4
Äldre ortofoto	2

Snedbilder

Avgift per bild = $G \times SBF \times N$

Typ	SBF
Aktuell snedbild (Högupplöst)	10
Aktuell snedbild (Lågupplöst)	6
Äldre snedbild (Högupplöst)	6
Äldre snedbild (Lågupplöst)	4

7.11 Utskrifter

Den totala kostnaden beräknas som en kostnad för utskriften (utskriftskostnad) och en kostnad för nerlagt arbete (timdebitering).

Avgifterna, i SEK gäller kartprodukter på papper, pdf-fil eller bildformat till exempel jpg. Formatet kan inte användas i kartprogram. Exempel på produkter är ortofoto, bilder, primärkarta eller kombinationer som finns framtagna.

(Moms tillkommer på såväl timdebitering som utskriftskostnad)

Utskriftskostnaderna framgår av nedanstående sammanställningar.

Utskrift av ortofoto/snedbilder (papper)

Format	Pappers kvalitet	Kostnad (SEK)
A4	Standard	200
	Fotokvalitet	300
A3	Standard	250
	Fotokvalitet	375
A2	Standard	500
	Fotokvalitet	1 000
A1	Standard	600
	Fotokvalitet	1 200
A0	Standard	700
	Fotokvalitet	1 400

Utskrift av ortofoto (PDF)

Format	Kostnad (SEK)
A4	200
A3	300
A2	400
A1	500
A0	600

Utskrift av primärkarta (Standardpapper)

Format	Kostnad (SEK)
A4	100
A3	125
A2	250
A1	300
A0	350

Utskrift av primärkarta (PDF)

Format	Kostnad (SEK)
A4	100
A3	150
A2	200
A1	250
A0	300

Utskrift av övriga kartprodukter

Övriga kartprodukter som är heltäckande debiteras enligt tabellen ”Utskrift av ortofoto/snedbilder (papper)”.

Övriga kartprodukter som består av linjer och texter debiteras enligt tabellen ”Utskrift av primärkarta (papper)”

Brandfarliga och explosiva varor

8 §

8.1 Brandfarliga och explosiva varor med mera

Avgift tas ut enligt 27 § Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Avgiften innefattar kommunens totala insats för tillståndsgivningen, inklusive platsbesök.

Avgift = G x HF x N

Anläggning som förvarar kemisk produkt	Beskrivning	HF	Max tillståndstid innan förlängning av nytt tillstånd antal år
Anläggningar, industrier och lackeringsverkstäder			
Anläggning för förvaring och försäljning ur cisterner	1 – 2 st.	200	12
Anläggning för förvaring och försäljning ur cisterner	3 – 5 st.	300	12
Restaurang med gasol		170	12
Skola (gasol + brandfarliga vätskor)	ej laboratorier	100	12
Bensinstationer			
Bensinstation automat		280	12
Bensinstation med butik		340	12
Nytt tillstånd enligt § 20 FBE	OBS: Vid innehavsskifte: brandfarlig vara inkl. godkännande av föreståndare	50	12
Nytt tillstånd enligt § 20 FBE	Se ovan	60	5
Förvaring av explosiva varor samt godkännande av föreståndare		170	5
Mindre komplettering till gällande tillstånd		30	
Övrigt			
Mindre lackeringsanläggning		170	
Avslag utan utredning		30	
Avslag med utredning		160	
Administrativa åtgärder		30	

8.2 Timdebitering

Timdebitering görs i ärenden, som ej går att definiera enligt tabell 8.1, till exempel fler än 5 cisterner ovan mark i industrier (oljehamn och likvärdigt), laboratorier samt transporter i rörledning, förhandsbesked och andra åtgärder.

Ordförklaringar för beräkning av avgifter

Faktorer i taxan

3DF	30-faktor vid användning av 3D modeller
G	Grundbelopp (tusendels prisbasbelopp, mPBB)
HF1	Handläggningsfaktor för lov- och vissa anmälningsärenden
HF2	Handläggningsfaktor för startbesked
HF	Handläggningsfaktor för tillståndsärenden
KF	Kartfaktor vid användning primärkarta
KOM	Kommuniceringsfaktor
MF	Mättningsfaktor för utstakning och lägeskontroll
N	Justeringsfaktor (1,2)
NKF	Kartfaktor för nybyggnadskartor
OF	Objektfaktor för area
OFF	Ortofotofaktor
PF	Planfaktor
SBF	Snedbildsfaktor
UF	Utsakningsfaktor

Andra definitioner

BTA	Bruttoarea utgörs av mätvärda delar av våningsplan, begränsade av omslutande byggnadsdelars utsida eller annan angiven begränsning för mätvärdet
BYA	Byggnadsarea utgörs av den area byggnaden upptar på marken och projektionen av de byggnadsdelar som påverkar användbarheten av underliggande mark
OPA	Öppenarea utgörs av helt eller delvis öppna areor inrättade för vistelse eller förvaring i anslutning till en byggnad. Öppenarean begränsas av omslutande byggnadsdelars utsida eller annan för mätvärdheten angiven begränsning

Vid beräkning av bruttoarea (BTA), byggnadsarea (BYA) och öppenarea (OPA), används mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2009 i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

A	Area (landareal i hektar och kartarea i dm ²)
Nybyggnad	Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats
Tillbyggnad	Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym
Ombyggnad	Ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas
Ändring	En eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningsätt, utseende eller kulturhistoriska värde

Vid definition av byggnadshöjd, slutningsvåning, källare med mera ska, utöver PBL och PBF, beräkningsregler och definitioner enligt Terminologicentrums publikation "Plan- och byggtermer 1994, TNC 1995", tillämpas.